

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Februar 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

folkeskolens obligatoriske 9.-klasseprøver

Opfølgning i sagen om folkeskolens obligatoriske 9.-klasseprøver (beretning nr. 11/2018)

6. februar 2024

RN 1402/24

I. Baggrund og konklusion

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om folkeskolens obligatoriske 9.-klasseprøver, som blev indledt med en beretning i 2018. Opfølgningen sker med henblik på at vurdere, om ministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Vi har tidligere behandlet sagen i notater til Statsrevisorerne af 5. september 2019 og 3. marts 2022.

2. Beretningen handlede om de obligatoriske 9.-klasseprøver, herunder hvordan Undervisningsministeriet (nu Børne- og Undervisningsministeriet) overvågede og understøttede folkeskolerne med henblik på, at alle elever aflagde prøverne.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det meget problematisk, at mange folkeskoleelever ikke aflagde afgangsprøverne, som siden 2006 har været obligatoriske. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at Undervisningsministeriet ikke i tilstrækkelig grad havde overvåget og understøttet, at folkeskolerne levede op til deres lovbestemte formål om at forberede eleverne til videre uddannelse.

Konklusion

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Børne- og Undervisningsministeriet via folkeskolernes registreringer nu kan følge årsagerne til manglende karakter- eller statusregistrering for elever ved de obligatoriske 9.-klasseprøver, og at ministeriet bruger denne viden i tilsynet med folkeskolerne. Børne- og Undervisningsministeriet har med disse initiativer mindsket det mørketal, der var i data i forhold til prøveafleggelsen.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

II. Status på sagen

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgingspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgingspunkt	Status
1. Børne- og Undervisningsministeriets tilsyn med folkeskolernes kvalitet.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 5. september 2019.
2. Børne- og Undervisningsministeriets kvalitets-sikring af data.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 5. september 2019.
3. Børne- og Undervisningsministeriets viden om årsager til prøvefritagelser.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 5. september 2019.
4. Resultatet af Børne- og Undervisningsministeriets analysearbejde, herunder de initiativer, som konklusionerne måtte medføre, og fokus på mørketal i data.	Opfølgingspunktet blev behandlet i notat til Statsrevisorerne af 5. september 2019 og notat til Statsrevisorerne af 3. marts 2022 og delvist afsluttet. Rigsrevisionen ville fortsat følge Børne- og Undervisningsministeriets arbejde, så ministeriet mere umiddelbart kan følge årsagerne til manglende karakter- eller statusregistrering, og bruge disse oplysninger i sit tilsyn. Det udestående behandles og afsluttes i dette notat.

III. Børne- og Undervisningsministeriets initiativer

5. Vi gennemgår i det følgende Børne- og Undervisningsministeriets initiativer i forhold til det udestående opfølgingspunkt.

6. Opfølgningen er baseret på ministeriets redegørelser og gennemgang af dokumentation.

Resultatet af Børne- og Undervisningsministeriets analysearbejde

Børne- og Undervisningsministeriet har oprettet koder, der gør det muligt for skolerne at registrere forskellige lovlige årsager til manglende prøveaflæggelse. De nye koder indgik i skolernes registrering af elevernes aflæggelse af 9.-klasseprøverne i skoleåret 2022/23 og i ministeriets tilsyn. Børne- og Undervisningsministeriet har med disse initiativer mindsket det mørketal, der var i data i forhold til prøveaflæggelsen. Dette finder Rigsrevisionen tilfredsstillende og vurderer derfor, at sagen kan afsluttes.

7. Statsrevisorerne bemærkede, at Børne- og Undervisningsministeriet havde haft et mangelfuldt grundlag for at få kendskab til og reagere på passende måde over for de folkeskoler, der ikke lykkedes med at få eleverne til at aflægge 9.-klasseprøverne.

Statsrevisorernes bemærkning var begrundet i, at hovedparten af Børne- og Undervisningsministeriets opgørelser ikke tog højde for de mange folkeskoleelever, som hvert år ikke aflagde alle folkeskolens obligatoriske 9.-klasseprøver. Hertil kom, at skolernes indberetninger var præget af fejlregistreringer, mangler og inkonsistens.

I forbindelse med Rigsrevisionens opfølgning i 2022 oplyste Børne- og Undervisningsministeriet, at Styrelsen for It og Læring havde gennemført et pilotprojekt, hvor skolernes administrative data blev anvendt til at forbedre ministeriets overblik over prøveaflægningen, og at ministeriet ville arbejde videre med dette.

8. Vores opfølgning viser, at Styrelsen for It og Læring har tilføjet en række nye koder, så skolerne mere præcist kan indberette lovlige årsager til, at en elev ikke har aflagt prøve. Børne- og Undervisningsministeriet oplyser, at der nu er koder for alle lovlige årsager til manglende aflæggelse af 9.-klasseprøver. Det er fx nu muligt for skolerne at statusregistrere elever, som er fritaget eller bortvist fra de obligatoriske 9.-klasseprøver. De nye koder har været anvendt siden 2023, og indgik i ministeriets tilsyn med skolerne i forbindelse med aflæggelsen af 9.-klasseprøverne i sommeren 2023. Ministeriet har i forlængelse heraf udarbejdet vejledningsmateriale til folkeskolerne om anvendelsen af de nye koder.

Børne- og Undervisningsministeriet oplyser, at Styrelsen for It og Læring på baggrund af skolernes indberetninger har identificeret skoler med mangelfuld statusindberetning. Styrelsen har fulgt op over for skoler, hvor der mangler indrapportering for mere end 10 % af de eksamenspligtige elever i én eller flere prøver.

9. Det fremgår af den seneste opgørelse af prøveaflægningen for skoleåret 2022/23, at 10,1 % af den anslåede elevpopulation ikke fik en karakter i alle obligatoriske prøver. 6,1 % af eleverne er registreret med undtagelseskoder, mens 4 % af eleverne mangler registrering i én eller flere prøver.

10. Børne- og Undervisningsministeriet oplyser desuden, at ministeriet har arbejdet videre med at bruge skolernes administrative data i udviklingen af et nyt prøvetilmeldingssystem (TOPAS). I systemet bliver eleverne automatisk tilmeldt alle relevante prøver forud for prøveaflægningen. Skolerne skal derefter aktivt afmelde elever, der er fritaget fra prøver eller fejlagtigt figurerer i skolens systemer, hvilket vil gøre registreringerne mere valide.

11. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

Bo Brabrand
sætterigsrevisor